

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво.

Освітня програма: Музичне мистецтво.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Назва навчальної дисципліни: Читання партитур

Статус дисципліни Вибіркова

Мова навчання Українська

Семестр 3

Кредити ЄКТС 3

Програмні результати навчання: ознайомлення майбутніх фахівців з теоретичними основами та практичними методами осягнення та високомайстерного втілення партитур на фортепіано. Студентам надаються знання: специфічної термінології та основних понять і категорій музичного мистецтва; особливостей стилів, жанрів певної доби, до якої належать музичні твори; методів здійснення різних видів аналізу партитур; особливостей виконавського втілення партитур на фортепіано; правил спрощення фактури партитур та їх транспонування; принципів організації самостійної роботи за фахом, критеріїв якісного читання партитур. Формуються вміння: розкривати зміст понять і категорій музичного мистецтва в контексті його історичного становлення; здійснювати різні види аналізу музичних творів, ураховуючи їх контекстуальні зв'язки; створювати та продукувати особисту інтерпретаційну версію хорового (оркестрового) твору, відтворювати специфіку його звучання на фортепіано; поєднувати партитуру з фортепіанним супроводом і партією соліста; спрощувати фактуру партитури; організовувати самостійну роботу за фахом, критично оцінювати власне виконання партитур, оволодівати новими виконавськими прийомами та техніками.

Розділи та теми навчальної дисципліни:

Розділ 1. Читання партитур для однорідних хорів.

Тема 1. Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально-хоровий, виконавський).

Тема 2. Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика).

Тема 3. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для однорідних хорів а cappella різного рівня складності.

Тема 4. Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста.

Тема 5. Різновиди транспонування хорових партитур.

Розділ 2. Читання партитур для мішаних хорів.

Тема 1. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для мішаних хорів а capella у дворядковому та трирядковому викладі.

Тема 2. Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних хорів а capella у чотирирядковому викладі.

Тема 3. Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом.

Тема 4. Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.

Вид семестрового контролю: залік – 3

Рекомендована література:

1. Афонченко М. М. Читання хорових партитур: Методичні вказівки. Рівне, 1991. 27 с.
2. Бойко В. Читання хорових партитур : прогр. та навч.-метод. матеріали. Х.: ХДАК, 2010. 25 с.
3. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): дис. ... кандидата мистецтвознавства: 17.00.03. К., 2007. 195 с.
4. Грицюк О. Ю. Читання хорових партитур : практикум. Київ, нац. ун-т. культури і мистецтв. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 40 с.
5. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів : навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі. К.: ІЗМН, 1996. 132 с.
6. Єременко О. В. Теоретико-методичні засади навчання магістрантів співу під власний акомпанемент // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Вип. 2 (7). К., 2005. С. 35 – 39.
7. Заболотний І. П. Основи хорознавства: Навчальний посібник. Суми: ВВП «Мрія-1», 2006. 180 с.
8. Карпенко Є. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми-ВВП «Мрія-1», 2001. 109 с.
9. Коломієць А. Курс читання хорових партитур. Київ: Музична Україна, 1977. 169 с.
10. Коломоєць О. М. Хорознавство: навчальний посібник. К.: «Либідь», 2001. 168 с.
11. Круль П. Ф. Комплексное сочетание игры с пением как условие эффективной профессиональной подготовки студентов музыкально-педагогических факультетов педвузов : автореф. дис. на соискание учен.

степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Теория и история педагогики». Киев, 1991. 19 с.

12. Максименко С. Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). К.: Главник, 2005. 112 с.

13. Методичні рекомендації з опрацювання концертмейстером різновидів партитур / уклад. І. В. Савлук. Мелітополь: МДПУ імені Б. Хмельницького, 2019. 44 с.

14. Назаренко М. П. Формування навичок читання з листа хорових партитур у майбутніх педагогів-музикантів в процесі підготовки до роботи з хоровим колективом (Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 131 С. 144–148.

15. Петренко М. Б. Теоретичні та методичні аспекти формування навичок читання хорових творів з листа в майбутніх учителів музики // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Вип. 1(6). К.: НПУ, 2004.

16. Петренко М. Б. Ансамблевий музичний твір як текст // Наука і сучасність: Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Том 60. К.: Вид-во НПУ, 2007. С. 101 – 108.

17. Петренко М. Б. Аналіз як метод інтерпретації ансамблевих творів // Українська культура в контексті сучасних наукових досліджень та практичних реалій: Зб. Матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 2006 р. К: ДАКККіМ, 2007. Ч. 2. С. 199 – 203.

18. Петренко М. Б. Теоретико-методичні засади курсу «Читання хорових партитур» // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Випуск 39. К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. 129 – 132.

19. Сіненко О. О. Читання партитур: практикум. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 84 с.

20. Слободніченко Д. О. Особливості процесу читання з листа хорових партитур // Вісник Книжкової палати. 2005. №4. С. 49-51.

21. Слободніченко Д. О. Методичні засади процесу формування навичок читання хорових партитур у студентів вищих мистецьких навчальних закладів // Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць – Вип.13 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2005. – Серія „Педагогіка”. С. 148-154.

22. Слободніченко Д. О. Методичні рекомендації з курсу „Читання хорових партитур”. К., 2007. 41 с.

23. Слободніченко Д.О. Читання з листа нотного тексту як характерна ознака процесу вдосконалення професійної майстерності музикантів-хоровиків //

- Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць – Вип.11 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2004. Серія „Педагогіка”. С. 120-127.
24. Смирнова Т. А. Вища диригентсько-хорова освіта в Україні: минуле та сучасність: [монографія]. Харків: Константа, 2002. 256 с.
25. Смирнова Т. А. Специфіка творчого самовираження студентів у процесі їх диригентсько-хорової освіти // Наукові записки: психолого-педагогічні науки. Ніжин: НДПУ імені М.Гоголя, 2004. № 2. С. 63-69.
26. Співає Волинський народний хор. Пісенні скарби краю / [упоряд.: О. Стадник]. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. 480 с.
27. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки / [упоряд.: А. Т. Авдієвський]. Київ: «Музична Україна», 2005. 275 с.
28. Співають діти на уроках музики початкових класів : Навчально-методичний посібник / [упоряд.: І. О. Зеленецька]. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. 172 с.
29. Читання партитур для вокальних ансамблів: навч.-реперт. збірник для студентів ВНЗ / уклад. Т.Б. Каблова, С.В. Румянцева. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К.: Київ, 2019. 90 с.

Internet джерела:

1. Диригування та читання оркестрових партитур (НІМД). Навчально-методичні матеріали до виконання завдань самостійної роботи (для студентів на базі 11 класів). Розробник: Є.Г. Мосякін. Режим доступу: <https://guc.org.ua/navchal-no-metodychni-materialy-2/dystrypliny-profesiynoi-ta-praktychno/dyryhuvannia-ta-chytannia-orkestrovyykh-p/>
2. Обух Л. В. Методичні рекомендації для вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Читка хороших партитур». За першим (бакалаврським) рівнем. Івано-Франківськ, 2017 р. Режим доступу: <https://kmvd.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/15/2019/10/>
3. Робоча програма навчальної дисципліни «Читання вокальних партитур». Розробник: Зінська Т. В. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6491/2>
4. Транспонування музики. Корисно знати. Режим доступу: <https://uk.perish.info/1836-music-transpose.html>
5. Молчанова Т. Читання з листа і транспонування як важливі компоненти фахової лабораторії піаніста-концертмейстера // Молодь і ринок №1 (108), 2014. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/8134586/>
6. Як транспонувати музику. Режим доступу: <https://biketet.ru/poradi-ta-sekrety/490-jak-transponuvati-muziku.html>

